

Projekt Rebus
Helårsrapport 2021

Yvonne Friman Tove Skagerlind-Klint
2022-02-02

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte	3
Metod	3
Målgrupp	3
Mål	4
Resultat	4
Analys	5
Genusperspektiv	5
Strukturinsatser	7
Sammanfattning	9
Tankar inför 2022	10

Bakgrund

Inför varje verksamhetsår görs behovsinventeringar via beredningsgruppens möten. Sedan 2015 har diskussioner förts om individuellt stöd till personer i förvärsaktiv ålder i behov av samordnad arbetslivsinriktad rehabilitering. En projekttidé presenterades framställt av beredningsgrupp under hösten 2016 och ett projektförslag antogs av styrelsen med start 2017-01-01.

Syfte

Syftet är att genom samverkan och samarbete (mellan ingående parter i samordningsförbundet projektmedarbetare/deltagare) med hjälp av individinriktade insatser öka välbefinnande och livskvalitet för målgruppen som ger dem möjlighet att närma sig eller nå egen försörjning.

Metod

Projektmedarbetarna arbetar främst utifrån modellerna Supported Employment och motiverande samtal (MI) i det individanpassade stödet. Även metoden Acceptant and Committed (ACT) finns med som möjligt verktyg efter att projektmedarbetarna gick en utbildning i denna metod under 2021.

Målgrupp

De samverkansinsatser som samordningsförbundet finansierar ska rikta sig till medborgare i kommunerna Hagfors, Munkfors och Forshaga i förvärsaktiv ålder med behov av samordnad rehabilitering. Målgrupperna uppbär offentlig försörjning, och har en eller en kombination av medicinska, psykiska, sociala och/eller arbetsmarknadsrelaterade problem där varje enskild myndighet har svårt att tillgodose individens behov.

1. Målgruppen identifieras lokalt och ges möjlighet till tidigt stöd, även förebyggande åtgärder.
2. Målgruppen utgörs av personer i förvärsaktiv ålder (vanligen 20-64 år).
3. Arbetslinjen är mycket tydlig och innebörden av begreppet arbetsförmåga är viktig för synen på rehabilitering.
4. De individer som behöver samordnad rehabilitering kan både ha fysiska, psykiska, sociala och arbetsmässiga behov.

Mål

Målet med projektet är att deltagare ska närma sig eller nå egen försörjning genom upprättade delmål (steg) samt övergripande slutmål (uppdraget). 80 % ska, mätt mot uppsatta delmål och mål, gjort en stegförflyttning vid avslut. 45 % av dessa skall vid avslut nått målet arbete, studier eller aktualiserats för insatser vid Arbetsförmedlingen.

För att ta reda på om projekten nått de uppsatta målen finns ett antal mått upprättade.

Mått på resultat vid avslut i projekt Rebus.

1. Slutfört uppdrag/uppnått målet, andel (80 %)
2. Börjat arbeta, andel (%)
3. Börjat studera, andel (%)
4. Aktualiserad på Af, andel (%)
5. Övrigt, andel (%)

45 %

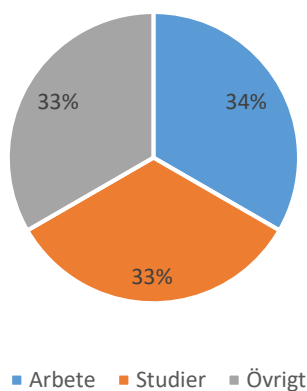
2021 har vi en måluppfyllelse på 86 % när det gäller stegförflyttning vid avslut i Rebus. Enligt måluppfyllelsen ska 45 % av dessa 80 % gått till arbete, studier eller aktualiserats på AF, där har vi en måluppfyllelse på 67 %.

Resultat

Resultat vid avslut i projekt Rebus.

	Uppsatta mått	Resultat 2021	Resultat 2021
Slutfört uppdrag/uppnått målet	80 %	86 %	
Börjat arbeta, andel	45%	34 %	67 %
Börjat studera, andel		33 %	
Aktualiserad på Af, andel		0 %	
Sjukersättning		0 %	
Övrigt		33 %	

Fördelning av resultat
(Måluppfyllnad)

Totalt har vi haft 35 personer inskrivna under året och 7 av dessa har avslutats.

14 personer skrevs in som nya 2021.

Totalt sju personer har avslutats från projektet under 2021:

- En person har börjat arbeta 100 %
- En person har börjat arbete på 25 %
- Två personer har börjat studera 100 %
- En person har avslutats på grund av att ytterligare diagnoser tillkommit (åter till FK i samråd), ansöker nu om sjukersättning.
- En person har avslutats efter att ny diagnos fastställts och kontakt med LSS startat.
- En person har avbrutit eftersom hen inte var redo för arbetslivsinriktad rehabilitering.

Analys 2021

Måluppfyllelse

2021 har en högre måluppfyllelse än föregående år och vi uppfyller målen med marginal. En av orsakerna till detta kan vara att det under 2021 fanns några mer ”öppna” perioder i samhället än 2020, då företag åter vågade ta in personer både för arbetsträning och anställning. Sedan pandemins start har också projektmedarbetarnas arbete fokuserats ännu mer och tydligare mot studier (på grund av att arbetslösheten ökade mm), och detta såg vi resultat av under 2021 och kommer troligen att se även under 2022.

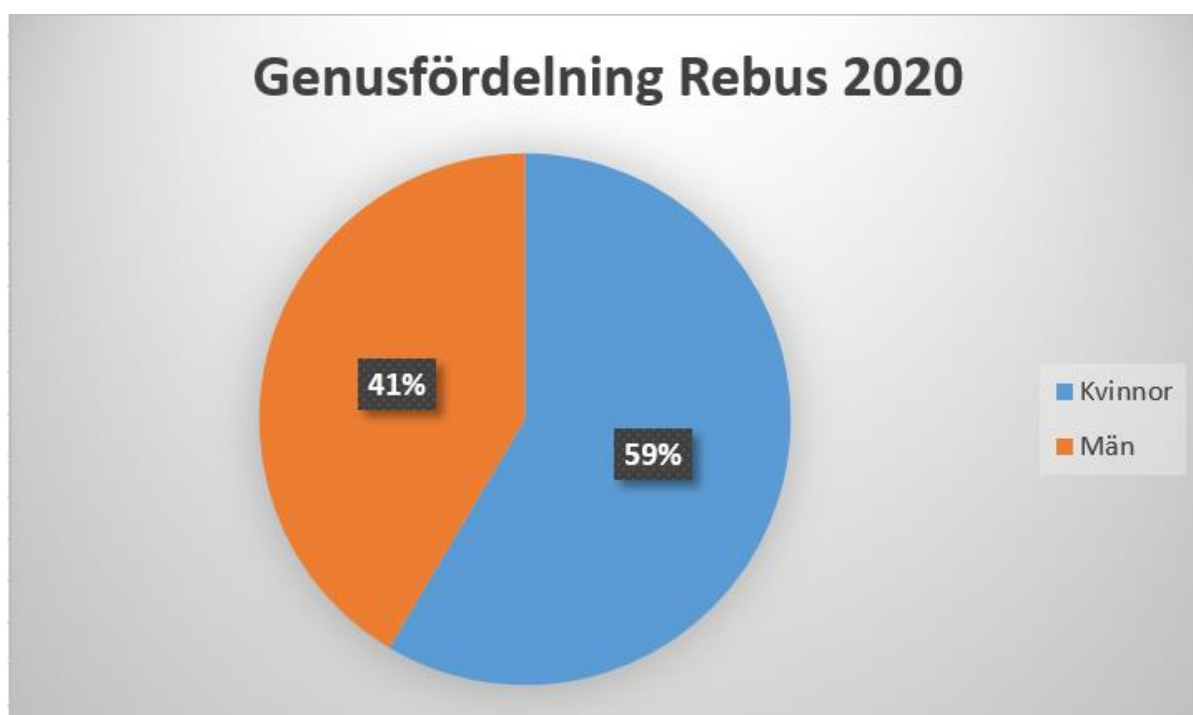
Detta år har vi inte haft någon deltagare som skrivits in aktivt på Arbetsförmedlingen, och vi ser ett problem i att våra deltagare inte får det stöd de behöver när de skrivs in på AF efter deltagande i Rebus. När vi tillsammans med deltagaren identifierat och prövat oss fram till en arbetsförmåga och därmed kan skriva in personen på AF, så riskerar deltagaren att bli utstraffad från AF inom kort på grund av att de inte klarar att leva upp till kraven från AF på digital förmåga och aktivitetsrapportering mm. Vid inskrivningen behöver personen ofta stöd med jobbsökande och aktivitetsrapportering (oftast på grund av sin diagnos/funktionsvariation), och det stödet finns tyvärr inte idag. Det är också svårt att få stöd från SIUS-konsulenter eller mer fördjupat stöd vid övergång till AF, detta innebär att våra deltagare riskerar att hamna i en längre period av passivitet, och de framsteg de gjort i Rebus försvinner då över tid ihop med motivationen.

Av de individer som avslutats utan att komma vidare till arbete, studier eller aktiv inskrivning på Arbetsförmedlingen, har 2 gått vidare till mer anpassade åtgärder som till exempel LSS, vård- och stödsamordnare eller åter till FK för ansökan om stadigvarande sjukersättning.

En person har avslutats i överenskommelse med Försäkringskassan för att personen under inskrivning fått nya diagnoser och inte bedömdes klara arbetsträning utan att försämra hälsan ytterligare (ansöker om stadigvarande sjukersättning).

De individinriktade insatsmedel som vi har möjlighet att använda i projektet har i högre utsträckning använts under 2021. Vi försöker först att se om de aktuella parterna har möjlighet att gå in med insatsen vi sett ett behov av, om inte så har vi fakturerat för det själva i projektet. Exempel på insatser är inköp av värmedyna, Shiatsi-matta och TENS-apparat för att förbättra sömn och livskvalitet. Vi har köpt träningskort inkl. PT-timme för att få ett anpassat träningsprogram, vi har också köpt en teaterkurs till en deltagare som har svår social fobi, för att träna självförtroende och bryta isolering genom ett intresse som intresserar och motiverar. Vi ser att dessa insatser/inköp ökar välmåendet för våra deltagare och de kan också bidra till ökad måluppfyllelse på sikt.

Genusperspektiv

Vad gäller fördelningen mellan kvinnor och mäns deltagande under 2021, så har männens deltagande i projektet ökat något jämfört med 2020 (särskilt i Forshaga kommun där kvinnorna var mycket överrepresenterade under 2020).

Vi ser också att det finns skillnader mellan män och kvinnor avseende initierande part (betydligt fler män än kvinnor har socialtjänsten som initierande part, medan fler kvinnor än män har FK och vården som initierande part).

Påverkar initierande parter hur könsfördelningen ser ut i projektet, eller är det slumpen som avgör? Är män överrepresenterade inom socialtjänsten och kvinnorna inom FK, eller är det benägenheten att initiera män eller kvinnor till projekt som Rebus som skiljer sig åt för de initierande parterna? Rebus tar till exempel inte emot deltagare med pågående eller misstänkt pågående missbruk, och om män är överrepresenterade inom missbruk så

blir det därmed färre män in till projektet? Har män svårare att be om, ta emot och få hjälp än kvinnorna?

Strukturinsatser

Lindrig intellektuell funktionsnedsättning

Under 2021 såg vi att personer som diagnostiserats med lindrig intellektuell funktionsnedsättning fortsatt behöver uppmärksammas utifrån den diagnosen. Mer kunskap behövs och diagnosen måste bli tagen på allvar av de som möter dessa individer i sitt arbete. Utbildningsinsatserna påbörjades 2021 och kommer att fortsätta under 2022. Syftet är att de kunskaper som projektmedarbetarna fått med sig via utbildning från företaget Vitur, också fortsatt ska spridas vidare till ingående parter i förbundet. Flera parter inom vård, socialtjänst, AME-verksamhet, personliga ombud m.fl. har också under 2021 bekräftat att de ser att denna diagnos är viktig att uppmärksamma både i bemötande och i arbetet mot arbetslivsinriktad rehabilitering och stöd på vägen dit. Parterna har också efterfrågat flera utbildningstillfällen om diagnosen.

Ett exempel från 2021 hur en person med lindrig intellektuell funktionsnedsättning kan få hjälp med att hamna rätt via Rebus:

En deltagare i 30-års åldern (D) har med hjälp av förälder sökt efter hjälp och stöd från LSS, AME, FK och socialtjänst sedan gymnasiet, och ständigt skickats där emellan utan att någon ville ta tag i ärendet. LSS ansåg att D skulle prövas via AME eller Rebus istället för att få sysselsättning via LSS, FK ansåg att D måste prövas i arbetsträning för att de skulle kunna ta ställning till aktivitetsersättning, socialtjänsten hänvisade till LSS, och AME likaså. I Rebus framkom att D hade ett omfattande behov av handledning och stöd, vilket inte AME:s verksamheter eller privat näringsliv bedömdes kunna tillgodose under en arbetsträning. Därför gjordes en kompletterande utredning hos Vitur via Rebus avseende stödbehov. Här framkom att stödbehovet var mycket stort, och D rekommenderades LSS-insatser utan krav på prestation för att minska utanförskap och isolering (och öka livskvaliteten). D fick via Rebus hjälp med att göra en ansökan till LSS (där kompletteringen från Vitur skickades med). I väntan på beslut fick D också hjälp med att ansöka om en kontaktperson som hen nu träffar regelbundet. Ansökan har nu bifallits av LSS, och D har också fått aktivitetsersättning från FK.

Unga vuxna

Den studie av unga vuxnas (upp till 25 år) behov av anpassade insatser som skulle gjorts under 2021, prioriterades bort. Detta på grund av att det, vid genomgång av redan gjorda studier, visade sig att lika/liknande studier redan gjorts för gruppen. Dessutom märkte vi att de som tillhörde gruppen unga vuxna gjorde snabbare stegförflyttningar och var mer motiverade från start än vad våra äldre deltagare var. Då det också påbörjades ett större projekt i Forshaga kommun med inriktning mot unga vuxna under

2021, så bedömdes det vara möjligt med både informationsutbyte och ev. samarbete vid behov med detta projekt runt gruppen.

Den förväntade fortsatta ökningen av unga vuxna till projekt Rebus har uteblivit, trots informationsinsatser till gymnasieskolor, BUP, vårdcentraler och öppenvård psykiatri om projekt Rebus som genomfördes under 2021. Studier är fortfarande intressant för gruppen, trots att de ofta har dåliga erfarenheter med sig från en oavslutad gymnasieskola. Enkla insatser som t.ex. dyslexiutredning, identifiering av anpassningsbehov, studiebesök på olika utbildningar, hitta rätt stödpersoner på skolorna och hjälp med ansökningshandlingar och ansökningar kan göra en studiestart möjlig. Värt att uppmärksamma är att av de ungdomar (upp till och med 25 år) som kom in i projektet under 2020, var samtliga kvinnor. Eventuellt är inte drivkraften till studier lika stor hos unga män, men det är en grupp vi ännu inte träffat i projektet.

Fortfarande ser vi att glappet som uppstår när BUP (barn- och ungdomspsykiatri) släpper individer när de fyller 18, förlänger tiden i utanförskap onödigt länge för unga vuxna. Det vore bra om det fanns en naturlig överflyttning till vuxenpsykiatri efter 18 år. Vi har lyft detta till Region Värmlands företrädare i beredningsgrupp under 2021, och problemet är identifierat även där.

ADD

Under 2021 har vi fortsatt att uppmärksamma deltagare med diagnosen ADD, då det visat sig att de har särskilt svårt att hänga med framåt i sin arbetslivsrehabilitering. Det stöd som finns att få via oss och aktiva parter fungerar oftast inte på längre sikt, och de tappar ständigt fart vilket leder till att personerna inte kommer vidare trots en vilja i grunden. De deltagare med enbart en ADD-diagnos, som gjort en ny NP-utredning via Rebus, har även fått en autismdiagnos vilket gett möjlighet till extra stöd via vuxenhabiliteringen (utbildning om diagnos, samtalsstöd, möten med arbetsterapeut och sjukgymnast) och LSS (boendestöd, kontaktperson mm).

Ett exempel från 2021 på hur viktigt det är att få rätt diagnos:

En deltagare i 20-årsåldern (E) hade sökt hjälp intensivt sedan grundskolan på grund av sitt dåliga psykiska mående, detta utan att prioriteras till psykiatri eller annat stöd. Orsaken till detta var att diagnosen i grundskolan blev satt till "specifik fobi". Deltagaren var extremt begränsad i vardagen och hade inte kommit vidare efter gymnasiet (som E gått 4 år utan slutbetyg och med mycket låg närvaro). Via Rebus fick E en ny NP-utredning från företaget Vitur, som visade på diagnosen ADD/autism. Detta gav E direkt tillgång till stöd från vuxenhabiliteringen, där E gick en kurs om sin diagnos och även fick starta på stödsamtal. E fick också möjlighet att få en kontaktperson via LSS på grund av sin autismdiagnos för att träna på att komma utanför hemmet och även klara att åka buss. Vård- och stödsamordnare kopplades också på för att ge E stöd i ansökan till FK om aktivitetsersättning och även i att skapa dagliga rutiner. Socialtjänsten biföll ansökan om försörjningsstöd i väntan på aktivitetsersättning och E fick sin första egna inkomst på många år. E fick också pröva studier genom en kvällskurs

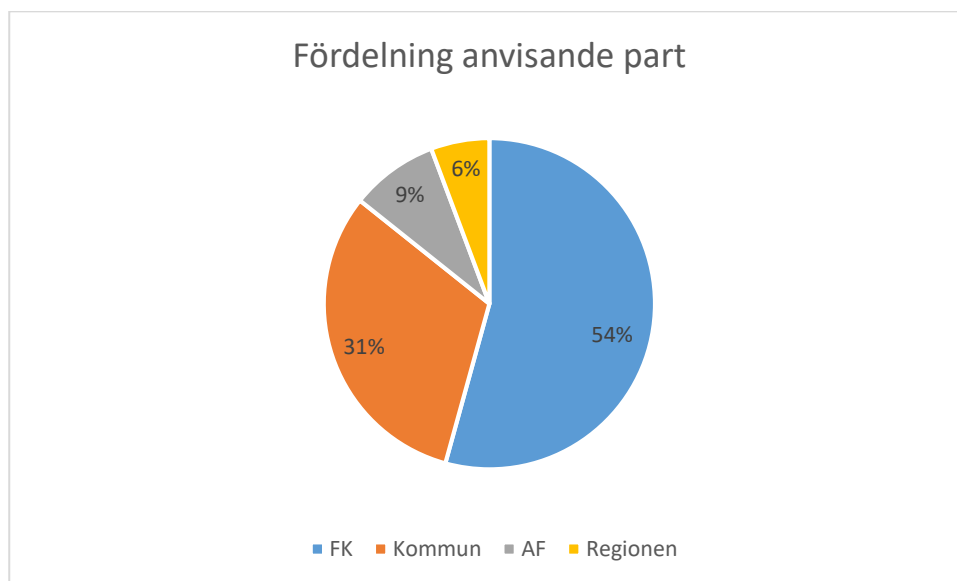
på distans som Rebus betalade, där E fick träna på att studera igen (inom ett område som intresserade) och få självförtroende inför fortsatta studier. E fick via Rebus hjälp med ansökan till och studiebesök på Molkoms Folkhögskola (estetisk inriktning för personer med NP-diagnos), och fick komma på intervju i december 2021. E blev en av de två som fick en plats under vårterminen-22, och E startade den 10/1 på heltid med syfte att få fullständigt gymnasiebetyg. I uppföljning för någon vecka sedan så berättade E att hen trivs jättebra med studierna och till och med vågar vara på skolan utan att ha förälder i närheten (i början i projekt Rebus så klarade inte E att gå på möten med projektmedarbetare utan att föräldern var med, och hade svårt att våga lämna hemmet alls)

Sammanfattning

Inflöde i projektet 2021

Vi har sett en tydlig ökning av inflöde i projektet, framför allt i Forshaga och Hagfors kommuner. Detta är troligen beroende på de informationsinsatser till våra anvisande parter som vi gjorde under 2021, men troligen också på grund av ökningen av långtidsarbetslösa under pandemin och bristande stödmöjligheter från Arbetsförmedlingen till de grupper som befinner sig längst från arbete. Vi ser att vi kan få svårt att ta in deltagare i kö inom rimlig tid.

Det har avslutats färre personer under 2021 på grund av att de inte kommit vidare eller kunnat påbörja sin arbetslivsinriktade rehabilitering (jämfört med 2020). Vi har inte haft några deltagare som fått avslutats på grund av bristande närvaro eller pågående missbruk. En orsak till detta kan vara att vi i våra informationsinsatser under 2020 försökt tydliggöra vilken målgrupp projektet har, och att de vi tar in i projektet ska vara redo för arbetslivsinriktad rehabilitering, och inte befinna sig allt för långt ifrån de insatser vi kan erbjuda.

Pandemin 2021

2021 har liksom 2020 till stor del präglats av den pågående pandemin. Vi har fått ställa om arbetet till viss del och har fortsatt haft mer digitala möten. Det har periodvis varit fortsatt trögt att starta arbetsträningar och ev. anställningar inom det privata näringslivet under 2021, men vi har sett en mer positiv inställning från arbetsgivare under senare delen av året till att ta emot våra deltagare på arbetsträning. Arbetsträning är vårt starkaste redskap för att få ut deltagare i anställning och för att få till en stegförflyttning.

Arbetsförmedlingens roll 2021

Det vore positivt om Arbetsförmedlingen i högre grad kunde ta vid aktivt med insatser för våra deltagare när Rebus avslutas, för att inte riskera stopp i deras process mot arbete eller studier. Det är också avgörande för våra deltagare att Rebus får så snabb handläggning som möjligt av lönebidrag eller utvecklingsanställning via AF, när vi når en möjlighet till anställning för någon av våra deltagare. Många arbetsgivare är också i behov av stöd vid ansökan och information om lönebidrag mm till AF, och det kan också stoppa upp processen för våra deltagare då de närmar sig arbete.

Tankar inför 2022

Vi har under 2021 uppmärksammat att förbundets ingående parter ofta hänvisar till s.k. "enkla jobb" för våra deltagare (t.ex. vid avslag på ansökningar av sjukersättning eller aktivitetsersättning) och det är också ofta dessa jobb som våra deltagare skulle behöva prövas i, och i en förlängning anställas inom. Därför väcktes frågan hos oss projektmedarbetare om vilka dessa jobb egentligen är, och om och var de i så fall finns? De arbetsuppgifter som inte kräver någon form av erfarenhet och som kan utföras under längre tid och med hög anpassning fanns i högre utsträckning förr. Tidsbrist på företagen i de mer och mer slimmade organisationerna, gör också att det stora behovet av handledning som våra deltagare i många fall behöver inte kan tillgodoses idag. Projektmedarbetarna har därför under 2021 påbörjat kontakt med företag i de tre kommuner vi arbetar i, för att ta reda på om det finns arbetsuppgifter utifrån våra deltagares kompetens och förmåga. Om det finns så vill vi också veta vilka möjligheter till anpassning och handledning företagen i så fall kan bistå med vid en anställning. I detta så kommer det också att krävas ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen då det troligen blir aktuellt med lönebidrags- eller utvecklingsanställningar om vi finner de "enkla jobben".